

Analiza procesa usvajanja zakona u Republici Srbiji

Zakon o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije

Autor analize: Miloš Đorđević

Analiza procesa usvajanja zakona u Republici Srbiji

Zakon o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije

Autor analize: Miloš Đorđević

CRTA:

FONDACIJA
SLAVKO
ČURUVIJA
FOUNDATION

 PARTNERI
SRBIJA

#EY
ZA TEBE

Ova publikacija je objavljena uz finansijsku pomoć Evropske unije.
Za sadržinu ove publikacije isključivo je odgovorna Crta sa partnerima
Slavko Čuruvija fondacijom i Partnerima za demokratske promene Srbija
i ta sadržina nužno ne odražava zvanične stavove Evropske unije.

● Uvod

Iako je ova analiza naslovljena kao „Analiza procesa usvajanja zakona u Republici Srbiji“, Zakon o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: Zakon) još uvek nije usvojen u vreme završetka izrade ove Analize (sam kraj jula 2023. godine). Proces usvajanja ovog Zakona obeležio je nekoliko faza, koje pravnički, ali ni logički ne bi trebalo da slede jedna drugu. Šira javnost je za Zakon saznala tek nakon sprovedene javne rasprave o njegovom Nacrtu, nakon čega su usledile brojne kritike i rasprava između predstavnika vlasti i opozicije koja je prava svrha donošenja ovog Zakona. Nakon što je Predlog zakona ušao u skupštinsku proceduru, on je na molbu Predsednika republike povučen, da bi nakon toga bile održane javne konsultacije sa ciljem da se ovaj Zakon bolje predstavi javnosti.

Pred čitaocima se nalazi analiza dosadašnjeg procesa usvajanja Zakona, predstavljena hronološki, sa kratkim osvrtom na predmet Zakona i određene novine koje bi on trebalo da donese. Za izradu analize korišćena je pre svega desk analiza – istraživanje zakonskih propisa, rada državnih organa i drugih organizacija značajnih za ovu oblast, novinskih članaka, kao i drugih dostupnih informacija o procesu usvajanja Zakona, ali i iskustvo autora stečeno prilikom samog procesa usvajanja ovog Zakona.

Proces izrade zakona

Predmet zakona i novine koje bi on trebao da donese:

Sam predmet Predloga zakona o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: Predlog zakona) postao je predmet žustre rasprave kako u političkoj, tako i u stručnoj javnosti Srbije u prvoj polovini 2023. godine. Različite stavove i viđenja na to koja pitanja bi trebala da budu u fokusu rasprave povodom zakona iznosili su predstavnici vlasti i Ministarstva privrede, kritičari zakona i organizacije civilnog društva.

Kako je navedeno u obrazloženju Nacrta zakona o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: Nacrt zakona), „*ovim zakonom se uređuje sprovođenje politike državnog vlasništva i vlasničkog upravljanja u privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije, kao i druga pitanja od značaja za navedenu oblast*“.

Glavna zamerka koji su iznosili predstavnici dela opozicije odnosila se na to da ovaj zakon ima za cilj konačnu privatizaciju najvažnijih javnih preduzeća, kakva su na primer „Pošta Srbije“, „Srbijašume“, „Zavod za udžbenike“, nacionalni parkovi koji funkcionišu kao javna preduzeća i druga javna preduzeća čiji je osnivač Republika Srbija. Kako navode, promenom pravne forme ovih javnih preduzeća u akcionarska društva ili društva sa ograničenom odgovornošću, biće omogućena i njihova privatizacija i rasprodaja imovine koja je trenutno u državnom vlasništvu.¹

Promena pravne forme javnih preduzeća čiji je osnivač Republika Srbija u akcionarska društva ili društva sa ograničenom odgovornošću propisana je kao obaveza Predlogom zakona, a kao krajnji rok za ovu aktivnost predviđen je 1. januar 2025. godine, odnosno godinu dana od dana početka primene zakona, što bi trebao da bude 1. januar 2024. godine. Promenu pravne forme bi trebalo da izvrši Vlada, na predlog Ministarstva privrede.

Iz Ministarstva privrede ističu da se ovaj zakon ne bavi privatizacijom, već da je suština da se Vlada Srbije obavezala da će centralizovati vlasničke odgovornosti i nadležnosti u jedno telo, razviti okvir za vlasništvo i upravljanje koji je primenljiv na sva državna preduzeća i transformisati javna preduzeća u akcionarska društva ili društva sa ograničenom odgovornošću, kao i da će razvijati korporativno upravljanje i upravljanje uspešnošću poslovanja državnih preduzeća.² Ocena iz Ministarstva je, da je neophodno da se razdvoje vlasništvo i upravljanje, i to tako što bi država pratila i sprovodila ciljeve, dok bi profesionalni menadžment upravljao preduzećem i odgovarao za ispunjenje tih ciljeva.³

Premijerka Ana Brnabić istakla je da je cilj donošenja ovog zakona upravo očuvanje nacionalnih i strateških resursa, a da je država htela da privatizuje javna preduzeća, mogla je to da učini prema Zakonu o privatizaciji.⁴

1 N1, Jul 2023, <https://n1info.rs/biznis/povucen-pa-se-opet-vraca-sta-se-zamera-zakonu-o-upravljanju-javnim-preduzecima/>

2 Politika, Jul 2023, <https://www.politika.rs/scc/clanak/562242/dubravka-drakulic-ministarstvo-privrede-zakon-o-upravljanju-javnim-preduzecima>

3 Nova ekonomija, Jul 2023, <https://novaekonomija.rs/vesti-iz-zemlje/ministarstvo-stari-zakon-sprecavao-profesionalizaciju-javnih-preduzeca>

4 Danas, Jul 2023, <https://www.danas.rs/vesti/ekonomija/to-je-nonsens-ana-brnabic-o-optuzbama-da-vlada-menja-zakon-da-bi-privatizovala-javna-preduzeca/>

Na činjenicu da promena pravne forme javnih preduzeća ne znači i njihovu automatsku privatizaciju ukazuje Nenad Gujaničić iz brokerse kuće „Momentum Sekjuritis“.⁵ On navodi da to pokazuje primer „Telekoma Srbije“, koji je nominalno korporativizovan (država je većinski vlasnik), ali koji nije izašao na berzu ni nakon deset godina nakon što su građanima podeljene akcije. Takođe, ističe da bi promena pravne forme javnih preduzeća mogla da bude samo kozmetička promena kako bi se udovoljilo zahtevima stranih finansijskih institucija od kojih je ovaj predlog verovatno i stigao.

Iz organizacije Transparentnost Srbija su pak, ukazivali na koruptivne rizike koje sa sobom nosi ovaj zakon.⁶ Iz Transparentnosti Srbije navode da ukoliko Predlog zakona bude usvojen, a autentično tumačenje pojma „javni funkcioner“ iz Zakona o sprečavanju korupcije ne bude ukinuto, predstavnici države Srbije u skupštini akcionara, predsednici i članovi nadzornih odbora, direktori i vršioци dužnosti direktora neće biti smatrani javnim funkcionerima u smislu Zakona o sprečavanju korupcije. Naime, ni jedan od organa koji imenuje funkcionere u ovim privrednim društvima se ne nalazi na listi organa u okviru autentičnog tumačenja pojma javnog funkcionera. Između ostalog, to bi značilo da niko od njih neće imati obavezu da podnosi izveštaj o imovini i prihodima na početku i po isteku mandata, kao i da na primer Agencija za sprečavanje korupcije ne bi imala pravo da postupa po prijavama zbog kršenja pravila od strane ovih funkcionera, da im izriče mere propisane Zakonom o sprečavanju korupcije i da pokreće protiv njih prekršajne ili krivične postupke.

Izrada Nacrta zakona:

Izrada Nacrta zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: Nacrt zakona) rezultat je višegodišnjeg rada na reformi privrednih subjekata koji su u vlasništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: PSRS). Vlada Republike Srbije je 1. aprila 2021. godine usvojila Strategiju državnog vlasništva i upravljanja privrednim subjektima koji su u vlasništvu Republike Srbije za period od 2021. do 2027. godine (u daljem tekstu: Strategija), kao strateški akt koji bi trebalo da pruži viziju i uputstva u vezi sa ciljevima vlasničkog upravljanja nad PSRS, kao i principima korporativnog upravljanja i praksama nadzora nad PSRS u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom.⁷ Uz Strategiju je usvojen i prateći Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine.⁸ Republika Srbija se Strategijom opredelila za centralizovani sistem upravljanja PSRS, u kome će Ministarstvo privrede biti organ državne uprave koji obavlja centralizovanu upravljačku funkciju i predstavlja ključnog aktera za sprovođenje mera iz Akcionog plana.

U okviru Posebnog cilja 1 iz Akcionog plana: Razvoj jedinstvenog okvira vlasništva i upravljanja za sve PSRS i Mere 1.1: Ujednačavanje pravnog okvira za uspostavljanje opštih pravila vlasništva i upravljanja za sve PSRS, nalazi se aktivnost: 1.1.3. Izrada i usvajanje novog pravnog okvira koji se primenjuje na PSRS (IV kvartal 2022. godine), gde je utvrđeno da je Ministarstvo privrede organ koji sprovodi aktivnosti, a organi partneri su institucije i akteri uključeni u rad radne grupe. Radna grupa je zatim obrazovana radi analize trenutnog pravnog okvira koji se primenjuje na PSRS, kao i na izradu novog pravnog okvira koji će se primenjivati na PSRS. Radna grupa je sastavljena od predstavnika svih relevantnih ministarstava, kao i predstavnika Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije, Republičkog sekretarijata za javne politike i Privredne komore Srbije.

Pored navedenog, Zaključkom Vlade 05 Broj: 337-4270/2022-2 od 2. juna 2022. godine, usvojen je tekst Izjave o programu kojom se prihvataju revidirani ciljevi mere ekonomske politike tokom trajanja programa podržanog Instrumentom za koordinaciju politike (*Policy Coordination Instrument*) koji je dogovoren sa Međunarodnim monetarnim fondom, u okviru drugog razmatranja rezultata programa, gde se Republika Srbija obavezala da usvoji novi zakon o upravljanju vlasništvom u državnim preduzećima (reformski cilj kraj decembra 2022. godine).

Kako se navodi u obrazloženju Nacrta zakona: „U postojećem pravnom okviru, mogućnost države da omogući jedinstveni strateški pravac i ciljeve društava kapitala na osnovu znanja o njihovom poslovanju i rezultatima je vrlo otežana. Ciljevi vlasničkog upravljanja do sada nisu bili jasno definisani, već su određeni na osnovu zakona i strateških dokumenata, koji su vrlo često u međusobnoj koliziji“. Zbog ovoga je potrebno centralizovati vlasničke odgovornosti i nadležnosti u jedan organ, što bi trebalo da bude Ministarstvo privrede.

Kao jedan od strateških ciljeva reforme privrede postavljeno je poboljšanje korporativnog upravljanja u društvima kapitala, kako bi ona ostvarivala bolje poslovne rezultate. Dalje se navodi da je, da bi se to postiglo, neophodno

5 Politika, Januar 2023, <https://www.politika.rs/scc/clanak/533082/javna-preduzeca-privatizacija>

6 Transparentnost Srbija, Inicijativa za otklanjanje ozbiljnih koruptivnih rizika u predlogu Zakona o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije i autentičnom tumačenju Zakona o sprečavanju korupcije, https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/TS_predlozi_-_Konsultacije_o_Predlogu_zakona_o_upravljanju_privrednim_dru%C5%A1tvima_u_vlasni%C5%A1tvu_Srbije.pdf

7 Strategija državnog vlasništva i upravljanja privrednim subjektima koji su u vlasništvu Republike Srbije za period od 2021. do 2027. godine, <https://privreda.gov.rs/dokumenta/propisi/strategije/strategija-drzavnog-vlasnistva-i-upravljanja-privrednim-subjektima>

8 Akcioni plan, <https://privreda.gov.rs/dokumenta/propisi/strategije/akcioni-plan-za-sprovođenje-strategije-drzavnog-vlasnistva-i>

izmeniti dosadašnji način upravljanja u njima i unaprediti korporativno upravljanje. Uvođenje korporativnog upravljanja motivisano je namerom da se poveća nivo efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti rada društva kapitala. Trebalo bi napomenuti da i trenutni zakonodavni okvir, uređen Zakonom o javnim preduzećima, predviđa profesionalno upravljanje i izbor direktora na javnim konkursima, što nije bila praksa Vlade u skorijoj prošlosti.⁹

U obrazloženju Nacrta zakona je navedeno da za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije, dok je u obrazloženju Predloga zakona navedeno da je za realizaciju ovog zakona potrebno obezbediti sredstva za plate u Ministarstvu privrede, usled znatnog povećanja obima i delokruga poslova i uspostavljanja centralizovanog upravljanja u svim privrednim društvima. Navedeni su i potrebni iznosi sredstava za plate za 2024. i 2025. godinu.

Postupak javne rasprave:

Javna rasprava o Nacrtu zakona prošla je gotovo neopaženo u opštoj javnosti krajem 2022. godine. Odbor za privredu i finansije Vlade usvojio je 30. novembra 2022. godine Zaključak o sprovođenju javne rasprave o Nacrtu zakona. Javna rasprava o Nacrtu zakona sprovedena je u periodu od 1. do 20. decembra 2022. godine, odnosno trajala je tačno 20 dana, čime je ispunjena je obaveza predviđena članom 41. st. 7. Poslovnika Vlade¹⁰, da javna rasprava traje najmanje 20 dana. Javna rasprava je oglašena na sajtu Ministarstva privrede, koje je i sprovedlo javnu raspravu, kao i na portalu „eKonsultacije“. Na sajtu Ministarstva privrede objavljeni su Program javne rasprave, Zaključak o sprovođenju javne rasprave, Javni poziv za učešće u javnoj raspravi, Nacrt zakona i prateće Obrazloženje, kao i Obrazac za komentare.¹¹ Osim Programa i Obrazca, svi dokumenti su objavljeni kao skenirani, nepretraživi PDF dokumenti, što je posebno pogubno kada je reč o Nacrtu zakona i njegovom obrazloženju. Na portalu „eKonsultacije“, takođe su objavljene informacije o javnoj raspravi, ali u poređenju sa sajtom Ministarstva privrede, falili su Poziv za učešće i Obrazac za komentare.¹² Poziv za učešće u javnoj raspravi inače ne sadrži informacije o sastavu Radne grupe koja je pripremila Nacrt zakona, čime je prekršena obaveza propisana članom 41. st. 4. Poslovnika Vlade.

U toku javne rasprave nije održan ni jedan javni skup, a primedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona bilo je moguće dostaviti samo putem elektronske pošte. Sva dokumenta i informacije u vezi sa javnom raspravom objavljena su tek 1. decembra, odnosno na sam dan početka javne rasprave. Opšti utisak koji se stiče, jeste da je Ministarstvo privrede veoma pasivno pristupilo javnoj raspravi, bez podsticanja šire javnosti da uzme učešće u njoj.

Ovakvoj tvrdnji ide u prilog i činjenica da je Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi objavljen na sajtu Ministarstva privrede tek 1. juna 2023. godine, odnosno punih šest meseci nakon što je ona okončana, iako je to trebalo da bude učinjeno u roku od 15 dana od dana završetka javne rasprave.¹³

U objavljenom Izveštaju se navodi da su u toku javne rasprave, primedbe, predloge i sugestije putem elektronske pošte dostavili: Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija; Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; „Telekom Srbija“ a.d. Beograd; Danijela Rajković JP „Pošta Srbije“; Privredna komora Srbije; NIS a.d. Novi Sad i Naučno-tehnološki park Niš doo Niš. Takođe se navodi da sugestije i primedbe JP „Elektroprivreda Srbije“ Beograd i Unije poslodavaca Srbije nisu razmatrane, s obzirom da su dostavljene po proteku roka.

Predlozi koji su dostavili ostali predlagači i odgovori na njih su delimično prikazani. Naime, za određene predlagače su izlistani i prikazani predlozi koji su prihvaćeni, dok uopšte nisu prikazani predlozi za koje je navedeno da nisu prihvaćeni (slučaj sa predlozima „Telekom Srbija“). Za druge predlagače pak, su čini se bez nekog uspostavljenog pravila, prikazani ili predlozi i obrazloženja zbog čega jesu, odnosno nisu prihvaćeni, ili se jednostavno navodi zbog čega određeni predlog nije prihvaćen, bez njegovog navođenja (slučaj sa predlozima Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija, Naučno-tehnološki park Niš i Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja).

Na samom kraju Izveštaja data je opšta ocena da je javna rasprava uspešno sprovedena.

9 Zakon o javnim preduzećima, („Sl. glasnik RS“, br. 15/2016 i 88/2019) https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnim_preduzecima.html

10 Poslovnik Vlade Republike Srbije, („Službeni glasnik RS“, br. 61/2006 – prečišćen tekst, 69/2008, 88/2009, 33/2010, 69/2010, 20/2011, 37/2011, 30/2013, 76/2014 i 8/2019 – dr. uredba), <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/ministarstva%20poslovnik/2006/61/1/reg>

11 Javna rasprava o Nacrtu zakona, <https://privreda.gov.rs/dokumenta/propisi/u-pripremi/naziv-dokumenta-na-koji-upucujete-predloge-i-sugestije-nacrt-zakona-o-upravljanju-privrednim>

12 Portal „eKonsultacije“, <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/91/1>

13 Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi, <https://privreda.gov.rs/dokumenta/propisi/u-pripremi/izvestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-upravljanju-privrednim-drustvima-koja-su-u>

Povlačenje Predloga zakona iz skupštinske procedure

Vlada Republike Srbije je dostavila Predlog zakona Narodnoj skupštini 26. maja 2023. godine. Tek nakon što je održavana javna rasprava o Nacrtu zakona, kao i nakon što je Predlog zakona ušao u skupštinsku proceduru, on je zavređeo veću pažnju javnosti u Srbiji, odnosno počele su da izlaze sve glasnije kritike (već pomenute u delu Predmet zakona) na račun Predloga zakona. Predsednica Vlade je 6. juna izjavila da će Vlada doneti odluku da se zakon povuče, a da to čini na molbu predsednika Srbije Aleksandra Vučića. Ona je takođe navela da se zakonski predlog povlači kako bi dodatno komunicirali sa građanima, organizacijama civilnog društva i strukovnim udruženjima.¹⁴

Već narednog dana, 7. juna, je na sajtu Ministarstva privrede objavljena vest da je tadašnji ministar privrede, Rade Basta, uputio Generalnom sekretarijatu Vlade Republike Srbije Predlog zaključka o povlačenju iz skupštinske procedure Predloga zakona. Kako je navedeno, Predlog zaključka o povlačenju iz skupštinske procedure upućen je radi razmatranja i odlučivanja na sednici Vlade s obzirom na to da je ocenjeno da je potrebno obaviti dodatne konsultacije o pitanjima koja su predmet uređivanja ovog zakona.

Predlog zakona povučen je iz skupštinske procedure, a iako je odluka o tome verovatno doneta na 58. sednici Vlade održanoj 8. juna 2023. godine, ona se ne nalazi među objavljenim informacijama sa te sednice.¹⁵

Povlačenje Predloga zakona iz skupštinske procedure ne predstavlja prvi put da se to čini na molbu ili zbog odluke Predsednika republike. To je bio slučaj i sa Zakonom o eksproprijaciji, kada je on vraćen Narodnoj skupštini na ponovno odlučivanje nakon čega je povučen iz procedure, što je bio slučaj i sa Zakonom o vodama.¹⁶¹⁷

Javne konsultacije o Predlogu zakona

Da bi se čuli „strahovi građana“, ali i da bi se dodatno komuniciralo i sa civilnim društvom i strukovnim organizacijama, organizovane su javne konsultacije o Predlogu zakona. Ministarstvo privrede objavilo je, 19. juna, na svom veb-sajtu Javni poziv za učešće u javnim konsultacijama o Predlogu zakona, koje će trajati od 19. juna do 10. jula 2023. godine.¹⁸ Primedbe i sugestije u vezi Predloga zakona bilo je moguće dostaviti putem pošte, kao i elektronskim putem. U Javnom pozivu je navedeno i da će 17. jula biti održane Javne konsultacije i prezentacija Predloga zakona kao i odgovori na sva pristigla pitanja i sugestije zainteresovanih strana u vezi sa Predlogom zakona. Informacije o konsultacijama nisu objavljene i na portalu „eKonsultacije“.

Nekoliko dana pre dana održavanja sastanka u okviru Javnih konsultacija, tačnije 12. juna, objavljena je vest da će konsultacije biti održane u onlajn obliku, da će trajati od 10 do 12 časova, kao i da je za učešće na onlajn konsultacijama neophodna prethodna prijava, koja je bila moguća putem elektronske pošte do petka, 14. jula do 11 časova. Na ovaj način je zainteresovanim subjektima ostalo manje od dva dana za prijavu na onlajn konsultacije, a ovakav način organizovanja i sprovođenja konsultacija ne ide u prilog tvrdnji da je svrha konsultacija da se Predlog zakona bolje iskomunicira sa građanima.

Same onlajn konsultacije protekle su veoma haotično. Predstavnici određenih političkih subjekata došli su ispred zgrade Ministarstva privrede zahtevajući da se puste u zgradu kakobi mogli da prisustvuju predstavljanju Predloga zakona, kao i da se održavanje konsultacija ovakav način prekine i da se Predlog zakona u potpunosti povuče. Konsultacijama su prisustvovali i predstavnici civilnog društva i strukovnih organizacija, kao i zainteresovani građani, ali nije bilo moguće utvrditi redosled ko se i kada javio za reč, tako da su konsultacije protekle u opštem metežu i upadanju u reč. Povrh svega, predstavnici Ministarstva privrede nisu mogli da kažu zainteresovanim predlagateljima koji su dostavili svoje primedbe i sugestije na Predlog zakona da li će neki od njihovih predloga uopšte biti prihvaćeni, odnosno koji su razlozi za i protiv.

Poseban „problem“ predstavlja to što su konsultacije održane za Predlog, a ne za Nacrt zakona. Naime, za razliku od postupka konsultacija i javne rasprave koje se sprovode za Nacrt zakona, ove javne konsultacije su organizovane za Predlog zakona. Postupak konsultacija o predlogu zakona (koji utvrđuje Vlada) uopšte nije uređen Zakonom o državnoj upravi i Poslovníkom Vlade. Štaviše, Poslovník Vlade uopšte ni ne poznaje mogućnost da se jednom utvrđeni predlog zakona izmeni i dopuni. Ovo pitanje je izneto i na onlajn konsultacijama, a predstavnici Ministarstva privrede su rekli da će pronaći način, zajedno sa stručnim službama, da uvrste određene izmene u Predlog zakona, ukoliko se takvi predlozi pokažu korisnim. Koji je ovo način i pod kojim pravnim osnovom, još uvek nije poznato.

14 RTS, Jun 2023, <https://www.rts.rs/vesti/politika/5206791/vlada-povlaci-predlog-zakona-o-upravljanju-preduzecima-u-drzavnom-vlasnistvu.html>

15 58. sednica Vlade Republike Srbije, <https://www.srbija.gov.rs/prikaz/710796>

16 Danas, Decembar 2021, <https://www.danas.rs/vesti/drustvo/vucic-vratio-u-skupstinu-zakon-o-eksproprijaciji-vlada-ga-povlaci-iz-procedure/>

17 Direktno, Jul 2021 <https://direktno.rs/vesti/drustvo-i-ekonomija/363824/zakon-o-vodama-skupstina-srbije.html>

18 Javne konsultacije, <https://privreda.gov.rs/usluge/javni-pozivi/javni-poziv-za-ucesce-u-javnim-konsultacijama-o-predlogu-zakona-o-upravljanju-privrednim-drustvima>

Zbog ovakve situacije nejasno je da li će uopšte biti i izrađen i objavljen Izveštaj o sprovedenim konsultacijama, što u vreme završetka ove analize (kraj jula) nije bio slučaj.

● Zaključak:

Kao što je već spomenuto, u vreme završetka ove analize (kraj jula) Predlog zakona još uvek nije ponovo upućen u skupštinsku proceduru. Predsednica Vlade organizovala je 24. jula 2023. sastanak sa predstavnicima medija u Palati Srbija, na kojoj je govorila o Predlogu zakona, njegovoj važnosti i kritikama kojih je bilo. Premijerka je podvukla da Vlada Srbije neće odustati od predloga ovog zakona, naglašavajući da je otvorena za sve predloge u vezi sa njim, ali da je do sada u, kako ona navodi javnoj raspravi, dobijeno veoma malo konstruktivnih predloga. Takođe je navela da će sa ministrom finansija, koji privremeno upravlja i Ministarstvom privrede, odlučiti da li da se organizuje još neka javna rasprava o ovom predlogu, pre razmatranja u Vladi.¹⁹

Na samom kraju jula, tačnije u nedelju 30. jula, predsednica Vlade izjavila je da će Predlog zakona biti sledeće nedelje na dnevnom redu sednice Vlade, kao i da će on biti ponovo upućen u Narodnu skupštinu. Premijerka je izjavila „imali smo javnu raspravu, sve smo rešili“.²⁰ Ostaje nejasno na koju tačno javnu raspravu je premijerka mislila, s obzirom na već navedeni problem pravne prirode konsultacija i mogućnosti za izmene Predloga zakona, odnosno da li će on uopšte biti izmenjen pre nego što ponovo bude upućen u Skupštinu.

¹⁹ Euraktiv, Jul 2023, <https://euractiv.mondo.rs/politika/a2642/Premijerka-o-zakonu-o-privrednim-drustvima-u-vlasnistvu-Srbije.html>

²⁰ Beta, Jul 2023, <https://beta.rs/content/187476-brnabic-vlada-naredne-nedelje-o-predlogu-zakona-o-upravljanju-privrednim-drustvima>